

Jaarverslag 2012

Met dank aan

Vlaanderen
In Actie

met steun van het
Agentschap Ondernemen

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Missie & Visie
2. Onze organisatie
 - 2.1 Bestuursorganen
 - 2.2 Middelen & erkenningen
 - 2.3 Organigram
 - 2.4 Onze leden en gebruikers
3. Dienstverlening
 - 3.1 Advieslijn
 - A. Algemeen
 - B. Contactpersoonschap
 - C. Assistentie.net
 - D. Project Hulpmiddelenadvies
 - 3.2 Coaching
4. Beweging
 - 4.1 Beleidsbeïnvloeding
 - A. Inhoudelijke thema's
 - B. Campagne en pers
 - C. Verandering
 - 4.2 Vrijwilligerswerk
 - 4.3 Expertisecentrum Onafhankelijk Leven
 - 4.4 Fondsenwerving
5. Interne Organisatie

Slotwoord

Voorwoord

Onafhankelijk Leven wil ervoor zorgen dat alle personen met een beperking
vrij en doordacht kunnen beslissen
hoe, waarvoor, door wie, waar, wanneer, zij ondersteund worden.

Zelf kunnen beslissen over hoe, met wie en waar we leven, houdt in dat we enerzijds weldoordacht kunnen kiezen welke hulpmiddelen voor ons het best geschikt zijn, zelf de inhoud en organisatie van onze assistentie kunnen bepalen en anderzijds er voldoende toegankelijke woningen en diensten in de gemeenschap zijn. Onze missie en visie sluiten perfect aan bij artikel 19 van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking. Dit artikel behoort tot het domein van het VAPH. Ik vind het daarom essentieel artikel 19, zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij, integraal te citeren:

“De Staten die Partij zijn bij dit Verdrag erkennen het gelijke recht van alle personen met een handicap om in de maatschappij te wonen met dezelfde keuzemogelijkheden als anderen en nemen doeltreffende en passende maatregelen om het personen met een handicap gemakkelijker te maken dit recht ten volle te genieten en volledig deel uit te maken van, en te participeren in de maatschappij, onder meer door te waarborgen dat:

- a) personen met een handicap de kans hebben, op voet van gelijkheid met anderen, vrijelijk hun verblijfplaats te kiezen, alsmede waar en met wie zij leven, en niet verplicht zijn te leven in een bepaalde leefregeling;*
- b) personen met een handicap toegang hebben tot een reeks van thuis, residentiële (lees woon-ondersteunende diensten) en andere maatschappij-ondersteunende diensten, waaronder persoonlijke assistentie, noodzakelijk om het wonen en de opname in de maatschappij te ondersteunen en isolatie of uitsluiting uit de maatschappij te voorkomen;*
- c) de maatschappijdiensten en –faciliteiten voor het algemene publiek op voet van gelijkheid beschikbaar zijn voor personen met een handicap en beantwoorden aan hun behoeften.”*

De nota van minister Vandeuren ‘Perspectief 2020’ benadrukt dat het VN-verdrag de basis vormt van het toekomstig beleid ten aanzien van personen met een beperking. Daarenboven bepaalt één van de twee doelstellingen dat tegen 2020 alle personen met een beperking geïnformeerde gebruikers zijn die beroep kunnen doen op vraaggestuurde zorg en assistentie in een inclusieve samenleving. Dit sluit ook aan bij onze missie en visie en we kunnen dit dan ook enkel maar toejuichen. Maar waar het echt op aankomt, is de concrete vertaling van deze principes.

Voor ons kan het niet dat in een toekomstig Persoonsvolgende financiering nog altijd de koppeling gemaakt wordt tussen wonen en ondersteuning. Dit druist duidelijk in tegen het VN-verdrag. Het kan ook niet dat op basis van de beperking van iemand of op basis van iemands gezinssituatie bepaald wordt of iemand al of niet geschikt is om met een cashbudget te werken. Wat we wel belangrijk vinden is dat samen met de persoon en/of zijn/haar netwerk bekeken

wordt of er ondersteuning nodig is om met een cashbudget te werken en op welke manier dit best gebeurt. Onafhankelijk Leven is zeker bereid om dit op een grondige wijze samen met anderen in kaart te brengen en uit te werken. Zoals Perspectief 2020 aangeeft is het zeer belangrijk dat personen met een beperking en/of hun netwerk bewust kiezen om al of niet (gedeeltelijk) met een cashbudget te werken en hier dus goed over geïnformeerd zijn.

Het hebben van een gezin of van een netwerk kan en mag niet betekenen dat mensen sowieso uitgesloten worden van ondersteuning (cashbudget en/of voucher) vanuit het VAPH en dan maar beroep moeten blijven doen op hun gezin, familie en of reguliere diensten. Waar blijven we dan met het emancipatorische gedachtengoed? De realiteit toont aan mensen met een PAB zeer creatief zijn in het vinden van oplossingen. Daarom is het cruciaal dat in het toekomstige systeem van Persoonsvolgende financiering (cashbudget en/of voucher) de vrijheid behouden blijft om zelf te bepalen hoe we onze ondersteuning willen organiseren.

Men kan ons verwijten dat dit mooie principes zijn die moeilijk te realiseren zijn. Maar België en dus ook Vlaanderen heeft het VN-verdrag ondertekend en heeft zich dus akkoord verklaard met de inhoud en de implicaties van het verdrag. Het is aan ons, de budgethoudersverenigingen, de gebruikersorganisaties om dit verdrag kenbaar en begrijpbaar te maken in de eerste plaats naar personen met een beperking en hun netwerk toe en hierover in dialoog te gaan met alle stakeholders. Het wordt tijd dat we beginnen te werken aan het concreet maken van Perspectief 2020 in het verlengde van het VN-verdrag.

Samen met Onafhankelijk Leven kijk ik uit naar 2013.

Viviane Sorée

Voorzitter Onafhankelijk Leven vzw

1 Missie & Visie

Onafhankelijk Leven wil ervoor zorgen dat alle personen met een beperking vrij en doordacht kunnen beslissen hoe, waarvoor, door wie, waar, wanneer, zij ondersteund worden.

Zelf kunnen beslissen over de ondersteuning staat voor de vrije keuze van hulpmiddelen, assistentie, toegankelijke woningen en diensten in de gemeenschap.

Onafhankelijk Leven is daarmee een burgerbeweging die opkomt voor de zelfbeschikking van personen met een beperking, in alle domeinen van het leven. Via 'empowerment' willen we alle personen met een beperking sterker maken, opdat men in staat is om op te komen voor de eigen belangen en die van collega's. Als ervaringsdeskundigen zullen wij, versterkt met wetenschappelijke kennis, voor ons doel opkomen. Dit kan enkel door de maatschappelijke participatie van personen met een beperking te verhogen tot een inclusieve samenleving waar personen met en zonder beperking met elkaar samenleven.

1. Zelfbeschikking via directe financiering
2. Hoe ondersteund worden – zelf beslissen over hulpmiddelen en assistentie
3. Waarvoor ondersteund worden – zorg op maat
4. Door wie ondersteund worden – vrije keuze van assistent
5. Waar ondersteund worden – Een instelling is geen thuis
6. Wanneer ondersteund worden - Zelf de agenda van de dag bepalen
7. Vrij en doordacht beslissen

Onze volledige missie kan je lezen op www.onafhankelijkleven.be/overons/visie

2 Onze organisatie

Onafhankelijk Leven is opgebouwd uit de klassieke structuur van een vzw. Onze bestuursorganen bestaan uit een Algemene Vergadering, een Raad van Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Het organigram verduidelijkt de interne werking van onze organisatie.

2.1 Bestuursorganen

✓ Algemene Vergadering

In de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur zetelen bestuursleden. De Algemene Vergadering van Onafhankelijk Leven vzw bestaat uit 16 werkende leden. Van hen zijn 13 budgethouder, of ouder van een persoon met een beperking die een PAB heeft. Eén lid is kandidaat-budgethouder. De Algemene Vergadering komt driemaal per jaar samen.

Naam	Budgethouder
Charlotte Roggen	X
Christiane Robbroeckx	X
Danny Reviere	X
Dirk Gryseels	X
Eddy Herrebout	
Georgette De Mey	X
Guy Van Vynckt	X
Jos Huys	X
Koen Lippens	X
Leen Pollentier	
Lies Vanpeperstraete	X
Lizy Scheltjens	X
Nathalie Vandenbroucke	
Rosa Geeraerts	X
Sonia Van Haute	X
Viviane Soree	X
Marcel Neven	X
Nadia Hadad	X
Toon Plaisier	X
Dominique Porreye	X

✓ Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestaat uit 11 bestuursleden. Zeven leden hebben een fysieke beperking, drie zijn ouder van een kind met een verstandelijke beperking. De Raad van Bestuur komt maandelijks samen, beslist over de interne werking en de standpunten die de organisatie dient in te nemen.

Naam	Budgethouder
Gryseels Dirk	x
Sorée Viviane	x
Vanpeperstraete Lies	x
Roggen Charlotte	x
Scheltjens Lizy	x
Geeraerts Rosa	x
Vandenbroucke Nathalie	
Hadad Nadia	x
Van Haute Sonia	x
Lippens Koen	x
Robbroeckx Chris	X

✓ Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit de directeur, de coördinatoren van elke afdeling, de voorzitter, de secretaris en de penningmeester. Het dagelijks bestuur komt tweewekelijks samen. Het dagelijks bestuur behandelt onderwerpen over de interne werking. In het dagelijks bestuur rapporteert elke coördinator over de verwezenlijkingen en prioriteiten.

✓ Adviescommissies

Om het werk van de raad van bestuur te verlichten, zijn er drie adviescommissies. Hierin zetelen bestuursleden en vrijwilligers. De **financiële commissie** bestaat uit drie bestuursleden van de Raad van Bestuur, twee vrijwilligers, de directeur en de coördinator Interne Organisatie. De Financiële commissie komt elk kwartaal samen voor het formuleren van adviezen aan de Raad van Bestuur inzake de begroting en het resultaat. De **personeelscommissie** buigt zich tweemaal per jaar over de verslagen van de functioneringsgesprekken. Deze commissie bestaat uit de coördinator interne organisatie en drie leden van de Raad van Bestuur. De **Ambassadeurs Onafhankelijk Leven** komen maandelijks samen om de standpuntbepaling voor te bereiden.

A. Middelen & erkenningen

Onafhankelijk Leven vzw heeft verschillende erkenningen waarvoor we financiële middelen krijgen:

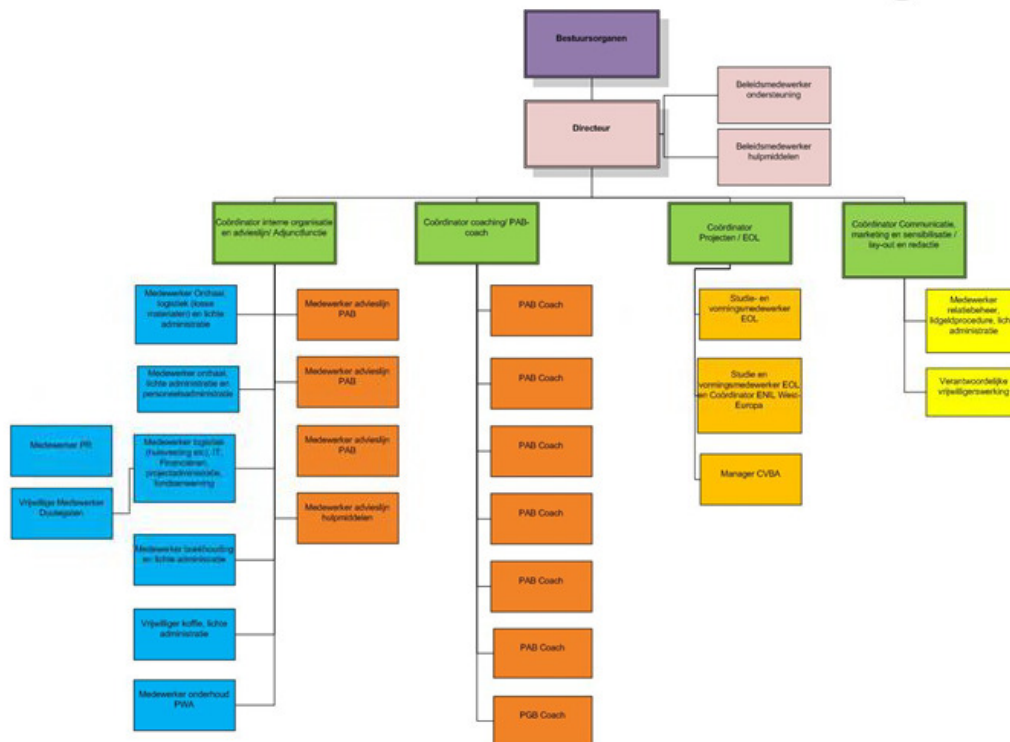
- Erkenning Budgethoudersvereniging
- Erkenning Zorgconsulentschap

- Erkenning Contactpersoonschap
- Erkenning Beweging
- Diverse projecten

Daarnaast hebben we nog sympathisanten, organisaties en partners die ons jaarlijks financieel steunen door middel van 'steunend lidmaatschap' en/of een gift (zie ook hoofdstuk fondsenwerving). Erg belangrijk voor onze organisatie is de steun en engagement van meer dan dertig bestuursleden en vrijwilligers. Ook dit zijn voor onze organisatie belangrijke "middelen", van onschatbare waarde.

B. Organigram

De kernopdrachten van de organisatie zijn verdeeld over de afdelingen in het organigram. Begin 2012 hadden we zes afdelingen: Interne Organisatie, Advieslijn, Coaching, Projecten, Communicatie, en Beleid.

We hebben in 2012 een reorganisatie doorgevoerd. We evolueerden dit jaar van zes afdelingen naar drie teams. We hebben nu een team 'Dienstverlening', een team 'Beweging' en een team 'Interne Organisatie'. In totaal gingen 11 mensen uit dienst, hoofdzakelijk omwille van einde projectmiddelen.

✓ Aantal geregistreerde kandidaat-budgethouders

Jaar	Kandidaat-budgethouders
2007	666
2008	720
2009	1.091
2010	1.321
2011	1.347
2012	1.588

Daarnaast stelden we ook een gevoelige stijging vast van het aantal gekende kandidaat-budgethouders. Maar liefst 1.588 kandidaat-budgethouders zijn bij ons geregistreerd. De stijging ten opzichte van 2011 wijten we aan het 'contactpersoonschap'; een bijkomende erkenning die onze Dienstverlening opneemt sinds 2012. Hierover meer in het hoofdstuk 'Dienstverlening'.

3 Dienstverlening

De dienstverlening van Onafhankelijk Leven vzw ondersteunt personen met een handicap die een Persoonlijke Assistentiebudget (PAB) aanvragen, ermee mogen starten en/of reeds werken met het PAB. We ondersteunen ook mensen met een Persoonsgebonden Budget (PGB).

Voor onze dienstverlening kan men terecht bij de medewerkers van de advieslijn (gratis) en bij de coaches (betalend):

- ✓ De **advieslijn** van Onafhankelijk Leven vzw ondersteunt telefonisch en per mail iedereen met vragen over het PAB en/of PGB. Voor leden van Onafhankelijk Leven is de advieslijn gratis. Het lidmaatschap kost jaarlijks 50 euro en kan men betalen met het PAB of PGB.
- ✓ Als de advieslijn ontoereikend is, kunnen budgethouders beroep doen op een **coach**. Coaching kost 75 euro per uur en kan men betalen met PAB of PGB.
- ✓ De dienstverlening biedt daarnaast ook nog informatie (website, nieuwsbrief, publicaties) en vorming (info- en startersdagen).

HALLO, MET DE ADVIESLIJN?

Van eerste contact tot tevreden lid...

- Robin heeft een beperking en wil meer **informatie** over het PAB en de aanvraag-procedure. Hij of zij neemt contact op met de advieslijn. De adviseur beantwoordt zijn **eerste vragen** en maakt hem wegwijs in de papieren van het VAPH. In het kader van 'contactpersoonschap' bieden we **ondersteuning bij de aanvraag** en het indienen van het dossier als 'prioritair te bemiddelen'.
- Als Robin eindelijk mag **starten** met het PAB neemt hij terug contact op met de advieslijn van Onafhankelijk Leven. De adviseur geeft hem informatie en beantwoordt al zijn vragen. Daarnaast stuurt de adviseur ook de opstartmap op en regelt een afspraak met een **coach**. Robin kan de afspraak met een **waardebon** betalen. Ondertussen kan de budgethouder elke werkdag contact opnemen met de **advieslijn**, voor alle vragen over PAB.
- De coach komt **aan huis**. Samen bekijken ze hoe de budgethouder zijn PAB wil organiseren. De budgethouder sluit een contract met de coach. De coach zal regelmatig langskomen om te zoeken naar **assistenten**. Ook voor het opmaken van de **kostenstaat** is de coach onontbeerlijk, en zeker de eerste keer. Als budgethouder moet je alle **administratie** correct invullen.
- De budgethouder is tevreden van de dienstverlening en betaalt het **lidgeld** aan Onafhankelijk Leven. Voor dringende vragen neemt hij contact op met de **Advieslijn**.

3.1 Advieslijn

De advieslijn werd in 2012 ondersteund met middelen van EFRO en het Hermesfonds.

A. Algemeen

Elke vraag aan de advieslijn wordt geregistreerd op naam van de vraagsteller én op het onderwerp van de vraag. In 2012 registreerden we 3.322 cases. De advieslijn heeft in 2012 maar liefst 1.350 gebruikers informatie en advies gegeven. De advieslijn wordt hoofdzakelijk gecontacteerd door:

- Personen met een handicap (= zij hebben het PAB nog niet aangevraagd)
- Kandidaat-budgethouders (= zij wachten op een PAB)
- Budgethouders (= zij hebben een PAB)
- Persoonlijke assistenten (= zij worden tewerkgesteld via een PAB).
- Verder zijn er ook nog sympathisanten en organisaties

✓ Hoeveel vragen werden geregistreerd?

Vragen van	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PAB-budgethouders	773	1415	2269	2089	2074	2280	2011
PGB-budgethouders	nvt	nvt	55	265	151	100	93
Kandidaat-budgethouders	238	621	527	382	565	550	982
Personen met een handicap	87	281	155	74	72	73	69
Persoonlijke assistenten	76	475	137	83	83	74	37
Totaal aantal cases	1433	3.185	3.498	3.214	3.162	3.261	3.322

✓ Hoeveel mensen contacteren de advieslijn?

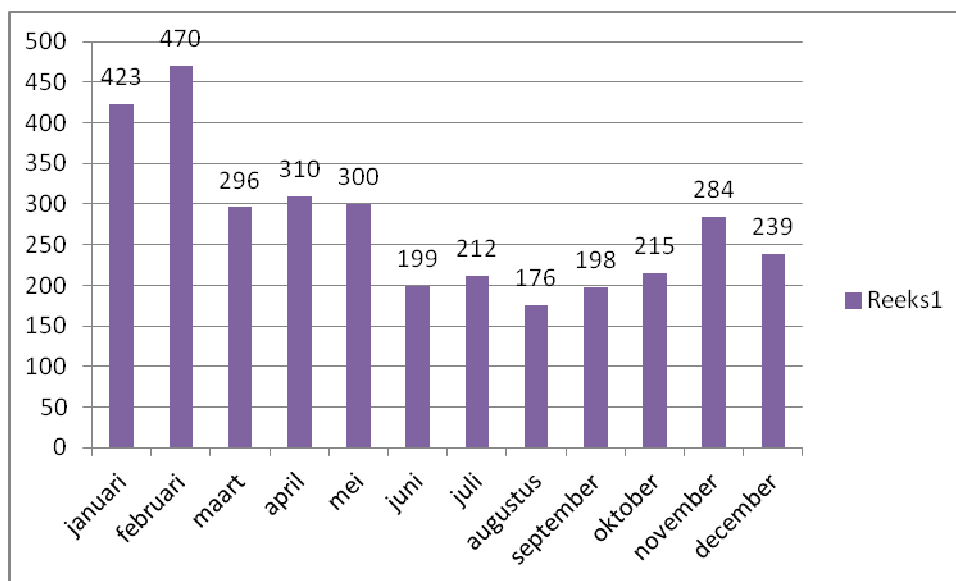
	2009	2010	2011	2012
Gebruikers	1.159	1.276	1.290	1.350
Gebruikers met min. 10 vragen	62 (gemiddeld 15 vragen p.p.)	37 (gemiddeld 12 vragen p.p.)	40 (gemiddelde van 14 vragen p.p., hoogste aantal 27)	33 (gemiddelde van 13 vragen p.p., hoogste aantal 25)

In totaal deden 1.350 personen beroep op onze Advieslijn. Dat komt neer op een gemiddelde van 2,5 cases per gebruiker. Van deze groep deden 40 personen intensief beroep op de advieslijn: zij stelden tien of meer vragen (gemiddelde van 13 vragen, en een maximum aantal vragen van 25).

- ✓ Welke vragen werden gesteld?

Meest gestelde vragen	Aantal
Contactpersoonschap	491
aanvraag	396
PAB	344
Kosten bewijzen	206
opstart	149
Vrijwilligers	124
OVEREENKOMSTEN	123
Andere vragen	119
PAB coaching/zorgconsulentscha	107
Budget beheren	106
Hulpmiddelen	100
Dienstencheques	96
Sociaal secretariaat	74
PERSOONLIJKE ASSISTENTIE	73
combinaties	64

- ✓ Wanneer werden de meeste vragen gesteld?

In 2012 werden gemiddeld 277 vragen per maand geregistreerd.

- ✓ Via welk kanaal werd de vraag gesteld?

Medium	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Telefoon	786	1442	2073	1902	1989	2049	2279
Email	510	1135	1151	657	884	890	880
Eigen constatering	53	77	20	51	29	7	32
Post	29	221	13	5	5	6	4
Infodagen/startersdagen	25	9	8	6	14	5	0
Interne vergadering	12	52	106	209	42	6	11
Kantoorbezoek	12	32	6	10	10	2	2
Huisbezoek	4	16	6	91	8	6	4
Fax	2	24	8	0	0	1	1
REVA	0	177	0	102	0	83	0
PAB-coaching		-	71	50	135	143	78
Website		-	21	129	64	63	31

Net als in de voorbije jaren blijven ook in 2012 telefoon en mail de belangrijkste communicatiemiddelen.

B. Contactpersoonschap

Het Perspectiefplan 2020 tekent het traject uit dat de Vlaamse regering wil lopen voor een grondige zorgvernieuwing in de sector. Een eerste belangrijke stap in die richting is de integratie van het PAB in de Zorgregie. Dat betekent dat alle PAB-aanvragen geregistreerd moeten worden in de CRZ-applicatie. CRZ staat voor Centrale Registratie van Zorgvragen. Het is een centrale databank waarin staat welke ondersteuning een persoon met een beperking vraagt aan het VAPH. Om in de CRZ-databank te geraken heb je een contactpersoon nodig.

Onafhankelijk Leven is sinds 2012 ook erkend als contactpersoon. 427 personen deden in 2012 beroep op Onafhankelijk Leven als contactpersoon. Daarvan stelden 107 personen een toekomstgerichte vraag. 105 personen dienden de prioritaire status in. Daarvan ontvingen 33 personen een PAB. Twee medewerkers van Onafhankelijk Leven, Cor Vandamme en Karen Dewilde, engageerden zich om het contactpersoonsschap op te nemen.

Voor ons was het erg belangrijk dat kandidaat-budgethouders volledig zelf zouden beslissen of zij een status Prioritair Te Bemiddelen zouden aanvragen. Als contactpersoon informeerden wij de mensen, indien gevraagd, ook over eventuele kansen om effectief een PAB te krijgen. Wij wilden door onze sturing echter niet de kansen afnemen aan mensen om een PAB te krijgen.

We zijn tevreden dat we er, ondanks de vele deadlines en het vele werk, in zijn geslaagd zijn die beslissing bij de mensen zelf te leggen. Dat zorgde er wel voor dat ook verschillende “minder goed te motiveren” aanvragen een status prioritair te bemiddelen hebben aangevraagd.

Contactpersoonschap	
Aantal cliënten	427
Aantal toekomstgerichte vragen	107
Aantal actieve vragen	320
Aantal aanvragen PTB	105
Aantal toekenningen PTB	33

C. Assistentie.net

De website www.assistentie.net is een virtuele ontmoetingsplaats tussen budgethouders, persoonlijke assistenten en diensten die persoonlijke assistentie aanbieden. Budgethouders plaatsen een vacature met daarin een korte omschrijving wie ze zoeken, voor hoeveel uur per week, wat de taken zijn en welk soort contract er wordt aangeboden. Assistenten stellen zichzelf kort voor en motiveren waarom ze willen werken als persoonlijke assistent. Ze geven ook aan of ze al ervaring hebben als persoonlijke assistent en of ze in het bezit zijn van een rijbewijs. Diensten die persoonlijke assistentie aanbieden, omschrijven kort voor welke taken de budgethouder bij hen terecht kan en hoe de dienstverlening verloopt. Karen De Wilde is sinds oktober 2010 zoekertjesverantwoordelijke voor deze website.

In 2012 hebben **38.478 unieke bezoekers** de website bezocht. De website wordt druk bezocht door budgethouders en assistenten. Deze website is uniek omdat zowel werkgevers (=budgethouders) als werknemers (= persoonlijke assistenten) elkaar kunnen vinden via internet.

Op regelmatige basis krijgen we bericht dat budgethouders dankzij de website een assistent hebben gevonden en omgekeerd.

Enige kanttekeningen zijn hier wel op hun plaats. Niet voor iedereen verloopt de zoektocht naar een geschikte assistent even vlot. Dat is voornamelijk te wijten aan de arbeidstijd, arbeidsvoorwaarden, het takenpakket en het onevenwicht tussen vraag en aanbod van budgethouders en assistenten in een bepaalde regio.

De zoekertjesverantwoordelijke zoekt ook naar andere kanalen om zoekertjes van budgethouders te verspreiden. Assistenten worden doorverwezen naar diensten die verder kunnen helpen bij hun zoektocht naar werk.

D. Project Hulpmiddelenadvies

Ook in 2012 konden we met de hernieuwde steun van provincie Antwerpen advies geven over hulpmiddelen. In Vlaanderen bestond tot voor kort nog geen onafhankelijke adviesinstantie voor mobiliteitshulpmiddelen voor personen met een beperking. Wij bieden in de eerste instantie een luisterend oor en voorzien praktische en inhoudelijke informatie. Daarnaast bieden we ondersteuning bij de aanvraag en bij de bijkomende administratie (bij het VAPH, De VDAB, ...).

In 2012 werden er 151 dossiers over hulpmiddelen behandeld.

3.2 Coaching

Voor sommige budgethouders is eerstelijns-ondersteuning via de advieslijn onvoldoende. Omdat de advieslijn via onrechtstreekse communicatiemiddelen werkt (mail, telefoon, fax, post, ...) kunnen bepaalde vragen niet goed worden uitgeklaard. Dit ligt niet aan de werking van de advieslijn, maar wel aan de beperking van het systeem 'advieslijn' op zich: sommige budgethouders hebben individuele ondersteuning nodig die verder gaat dan telefoon of e-mail. Dit gebeurt dan via coaching, een individueel bezoek aan huis bij de budgethouder of op kantoor.

✓ Wat is coaching?

Coaching is een erkende vorm van zorgconsulentschap. Coaching biedt ondersteuning bij de organisatie van het PAB of PGB. Deze methodiek moet maximale mogelijkheden bieden, zodat de persoon met een handicap zelf in staat is om zijn assistentieplan in te vullen. Het belangrijkste verschil tussen zorgconsulentschap en coaching is het ervaringsdeskundig referentiekader waaruit gewerkt wordt. Veel van onze coaches zijn namelijk zelf budgethouder of ervaringsdeskundige.

PAB- of PGB-coaching heeft tot doel de kwaliteit van leven van de budgethouder te verhogen door ondersteuning te bieden bij een optimaal gebruik van het budget. De coach is de vertaler van de wensen van de persoon met een handicap, ook in situaties waar deze niet de budgethouder is (bv bij minderjarige kinderen, of bij personen met een voorlopige bewindvoerder, ...).

De persoon met een handicap bepaalt zelf de inhoud, de intensiteit en de termijn van de coaching. Deze afspraken worden op voorhand bepaald in een individuele overeenkomst tussen Onafhankelijk Leven en de budgethouder. Coaching gebeurt aan huis of op kantoor. De coach is in loondienst bij Onafhankelijk Leven. Coaching kost 75 euro per uur en kan betaald worden met het PAB of PGB.

✓ Coaching : grote steun bij opstart PAB

Startende budgethouders krijgen van het VAPH een **waardebon**. Deze is goed voor één verkennend gesprek voor zorgconsulentschap. De bon heeft een waarde van **150 euro**. Bij Onafhankelijk Leven krijgt men hiervoor een huis- of kantoorbezoek van een PAB-coach voor twee uur. Ook de verplaatsing heen-en-terug en het verslag zijn inbegrepen. Volgende taken neemt de PAB-coach op:

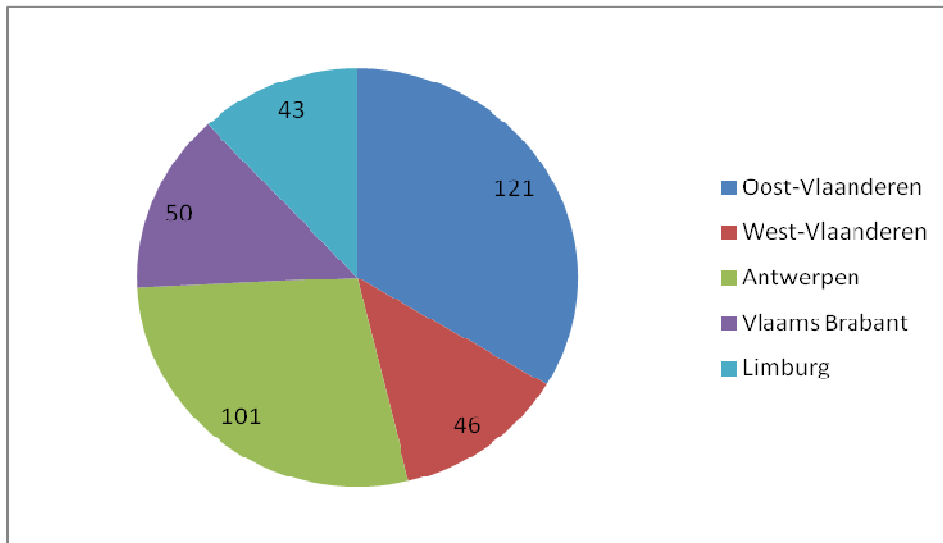
- Uitleg geven over Onafhankelijk Leven, PAB en Coaching
- Bij een opstart van het PAB in overleg bepalen wie de budgethouder wordt indien de persoon met de handicap niet meerderjarig is of in zich in een beschermd statuut bevindt.
- Opmaken van een assistentieplan

- Lezen en vertalen van correspondentie van het VAPH
- Nagaan van de assistentiewens
- Advies geven bij het statuut van de verschillende assistentietaken
- Budgetberekening en kostenplan maken
- Uitgaven bewaken zodat ze binnen het jaarbudget blijven
- Loonkostsimulaties uitvoeren
- Uitleg geven over formaliteiten
- Doorverwijzen naar derde instanties (sociaal secretariaat, interim, bank)
- Op vraag zelf de communicatie uitvoeren met derde instanties
- Bewijzen van indirecte kosten dossier opmaken bij cliënt
- Nieuwe contracten opsturen naar VAPH
- Opmaken van kostenstaten
- Opmaken van eindafrekeningen bij overlijdens
- Uitvoeren van alle formaliteiten bij overlijdens
- Vacatures opmaken en verspreiden
- Selectieprocedures opmaken
- Sollicitaties afnemen
- Advies geven bij selectie van of bemiddeling met assistenten
- Bemiddelen tussen budgethouders en derden (familie, andere diensten)
- Verduidelijken van de relatie WG/WN en het duiden van grenzen
- Bij het foutief aanwenden van het PAB, de BH hiermee durven confronteren, en wijzen op de consequenties
- Handleiding voor de assistent maken over de PmH (kinderen)
- Actief luisteren naar levensvragen

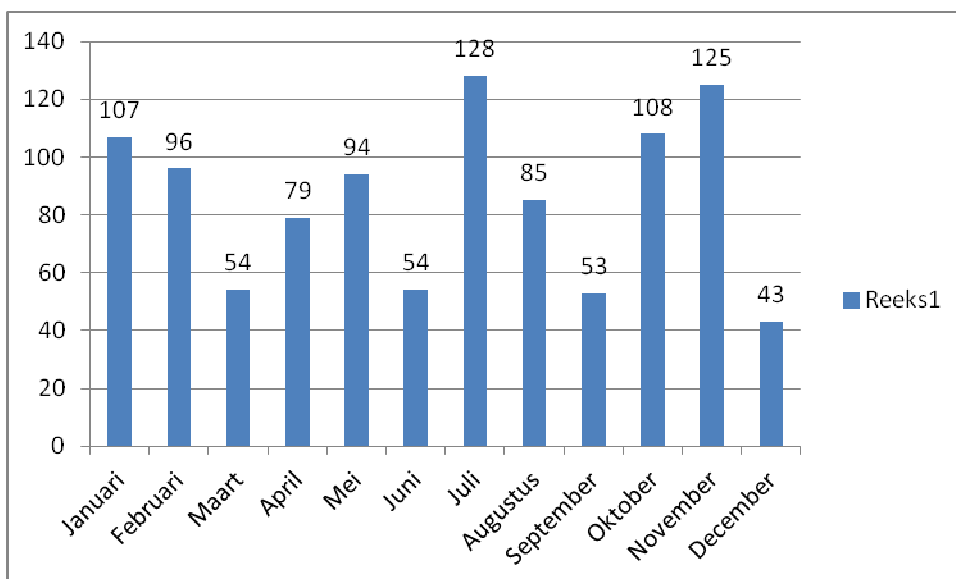
✓ **Coaching in cijfers**

Jaar	Aantal coaches	TOTAAL Aantal huisbezoeken per jaar	Aantal gecoachte budgethouders	Aantal geregistreerde starters bij OL	Totaal aantal toekenningen	Actieve coaching
2007	2	77	48	28	(?)	-
2008	4	422	197	123	(?)	-
2009	5	731	265	99	185	-
2010	7	840	284	76	135	162
2011	7	931	328	93	193	203
2012	8	1026	361	85	(?)	283

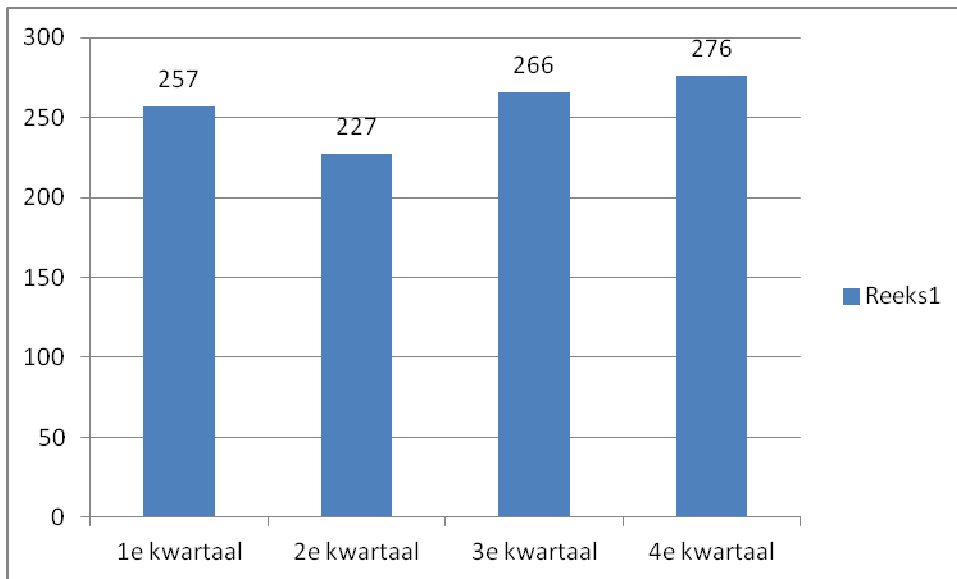
✓ **Geografische spreiding van de gecoachte budgethouders:**

✓ **Totaal aantal coachings per maand (2012):**

✓ **Totaal aantal coachings per kwartaal (2012):**

✓ **Optimalisering van onze coaching**

In 2012 ging heel wat energie naar het optimaliseren van onze coachingsactiviteiten. Zo werden dossiers beter verspreid per regio. Ook het hele coachingsproces namen we onder de loep. We legden heel wat afspraken vast in een protocol. Dit protocol zal gefinaliseerd worden in 2013.

4 Beweging

Sinds 2011 is Onafhankelijk Leven erkend door het Vlaams Agentschap Sociaal Cultureel Werk voor volwassenen als sociaal culturele beweging.

De definitie van een beweging luidt: “Een beweging is een organisatie die gericht is op maatschappelijke verandering. Hiervoor specialiseert een beweging zich in één welbepaald thema of een cluster van nauw verwante thema’s. Een beweging organiseert diverse activiteiten op het vlak van sensibilisering, educatie en sociale actie.” Onafhankelijk leven was en is al jaren zo een organisatie. Het was voor ons dus een dankbare erkenning voor activiteiten die we al jaren doen.

In 2012 besloten we dit nog beter en gestructureerde aan te pakken. Een proces dat behoorlijk wat voeten in de aarde had. Sinds de zomer van 2012 is “de beweging” een aparte afdeling binnen Onafhankelijk Leven. Onder deze afdeling valt de beleidsbeïnvloeding, het vrijwilligerswerk, de fondsenwerving en het project “Expertisecentrum onafhankelijk leven.” Deze omschakeling was van cruciaal belang voor Onafhankelijk Leven. Het heeft ervoor gezorgd dat we bepaalde doelstellingen verschoven hebben naar volgend jaar. Belangrijker is echter dat we nu op lange termijn een stevige basis hebben waarop we kunnen bouwen en groeien.

2012 is het jaar dat we afscheid namen van het project expertisecentrum onafhankelijk leven. De verzamelde kennis blijft grotendeels aanwezig bij Onafhankelijk Leven. Twee studiemedewerkers en de coördinator werden opgenomen in de beweging van Onafhankelijk Leven. De kennis is en blijft aanwezig op de website en intern op de server. De Europese werking blijft ook na het project bestaan. De vormingen moesten jammer genoeg worden stopgezet. Tinne Dons was de coördinator van de beweging tot eind september. Daarna nam Juliska Van Hauwermeiren het roer over.

4.1 Beleidsbeïnvloeding

Onafhankelijk Leven neemt al jaren een belangrijke rol op zich om op beleidsniveau de belangen van personen met een handicap te verdedigen.

A. Inhoudelijke thema’s

De inhoudelijke thema’s waar we in 2012 op werkten waren het PGB, PAB en de zorgvernieuwing.

✓ PGB:

In Vlaanderen loopt er sinds 2008 een experiment met het PGB of Persoonsgebonden Budget. Het PGB is een mogelijk alternatief voor het PAB of Persoonlijke Assistentiebudget. Aan het PGB-experiment doen 130 personen met een beperking mee. Van verschillende PGB-budgethouders kwamen vragen ter verbetering van de PGB-richtlijnen. Zo zou het logisch zijn om de vrijwilligerskosten over te brengen naar de directe kosten, zoals met het PAB is gebeurd. Ook doen er zich problemen met indexatie voor. De overheid maakte ons echter duidelijk niks te willen wijzigen aan het PGB-experiment en haar richtlijnen. Daarbij wordt verwezen naar 1 januari 2015. Dan schakelt de hele sector over naar een nieuw financieringssysteem. Onafhankelijk Leven zal blijven bewaken of dit effectief zo zal zijn en er voor zorgen dat de rechten van PGB-budgethouders niet worden geschonden.

✓ PAB:

In 2012 stond er opnieuw een wijziging van het PAB besluit op de agenda. Een eerste voorstel riep enkele bezorgdheden op bij Onafhankelijk Leven. Zo was er sprake van het invoeren van een wenselijkheidstoets die zou nagaan of het wenselijk is dat iemand met een PAB zijn ondersteuning organiseert. Ook de berekeningswijze voor combinaties van zorg in natura met PAB zou wijzigen. De nieuwe berekeningswijze leek theoretisch rechtvaardiger, maar in de praktijk zouden 58 op 60 mensen erop achteruitgaan. In juli 2012 deed de overheid een eerste voorstel. De uiteindelijke wijziging ging pas door in oktober 2012.

Onafhankelijk Leven volgde het proces op de voet. We pleitten voor een wijziging van het PAB besluit ten voordele van budgethouders en voor een betere timing van de overheid. De uiteindelijke wijziging zag eruit als volgt:

- Naast de huidige taak, gaat het MDT nu ook op basis van een aantal vragen na of de budgethouder in staat is om om een 'degelijk en verantwoord' budgetbeheer te voeren als PAB wordt toegekend. Welke vragen dit zijn is nog niet bekend gemaakt door het VAPH.
- In het inschalingsverslag wordt nu gevraagd naar de nodige ondersteuning die nodig is in assistentieuren, gegevens over de handicap,...
- Er kan geen PAB toegekend worden aan minderjarigen die door de jeugdrechtbank geplaatst zijn.
- Budgethouders kunnen het PAB nu ook combineren met een semi-internaat voor schoolgaanden.
- Voor budgethouders die combineren, wordt een nieuwe berekeningswijze gehanteerd om dat te verrekenen in hun totale budget.
- Volwassenen met een bepaalde type van hersentumor kunnen vanaf nu ook beroep doen op de spoedprocedure.

Een aantal bezorgdheden werden dus afgewend en we gaan een kleine stap vooruit. Er zijn nog heel wat verbeteringen mogelijk aan het PAB en daar blijven we ook na 2012 voor pleiten.

Sinds 1 december 2011 bestaat er geen aparte wachtlijst meer voor het PAB. De wachtlijst werd geïntegreerd in de centrale registratie zorgvragen. Het PAB werd vanaf dan ook niet meer toegekend via de prioriteitenregeling van de minister, maar volgens het criteria dringendheid. Regionale prioriteitencommissies beslissen aan de hand van een vragenlijst over de dringendheid en het al dan niet toekennen van een PAB. Onafhankelijk Leven volgde deze integratie in 2012 verder op via verschillende vergaderingen en werkgroepen en kwam tussen bij problemen.

✓ Zorgvernieuwing:

In 2010 kwam Welzijnsminister Jo Vandeuren naar buiten met een plan op lange termijn, **perspectief 2020** genaamd, voor de sector voor personen met een beperking. Eén van de doelstellingen was het organiseren van een maatschappelijk debat om enkele prangende vragen in en met de sector te beantwoorden. De aangestelde veranderingsmanager, Jean-Pierre Van Baelen, kreeg de taak om dat plan in de praktijk om te zetten. In september 2011 gaf de veranderingsmanager het startschot van het maatschappelijk debat.

Onafhankelijk Leven startte eind april 2012 een campagne waarmee we mensen met een beperking een stem wilden geven in dat debat.

Onder de slogan '**Onze toekomst: Uw zorg?**' lanceerden we een website, hielden we peilingen en verstuurden we nieuwsbrieven.

We organiseerden een persconferentie waar Rob Vanoudenhoven het woord nam en vertelde over zijn dochter die een beperking heeft.

Zo brachten we ook de media op de hoogte van het maatschappelijk debat. Het resultaat hiervan waren een aantal persartikelen en een reportage. Meer informatie is te vinden op www.onzetoekomst.be.

In mei 2012 organiseerde de veranderingsmanager voorbereidende tafels. Deze waren een voorbereiding van het colloquium dat in juni zou doorging en het hoogtepunt van het maatschappelijk debat was. Onafhankelijk Leven was met een delegatie sterk aanwezig op deze voorbereiding. Zo beïnvloedden we het resultaat van deze bijeenkomst. Het resultaat waren een aantal stellingen. Deze stellingen vormden de basis voor de discussie op het colloquium.

Ook tijdens dat colloquium waren we met een sterke delegatie aanwezig. We stelden kritische vragen en gaven belangrijke opmerkingen. De stellingen die na het colloquium werden omgevormd naar beleidsaanbevelingen, werden beïnvloed door onze aanwezigheid.

Onze campagne en deelname aan het maatschappelijk debat zorgde ervoor dat we mensen informeerden, een stem gaven en een sterke invloed uitoefende op het resultaat. Dat zijn beleidsaanbevelingen die de toekomst van de sector voor personen met een beperking vorm moet geven. De volgende stap is om op te volgen hoe de veranderingsmanager deze aanbevelingen in de praktijk omzet.

B. Campagne en pers

In 2012 organiseerde Onafhankelijk Leven een campagne “Onze toekomst: Uw zorg?” naar aanleiding van het maatschappelijk debat omtrent zorgvernieuwing. Er verschenen een aantal artikels in de pers waarin Onafhankelijk Leven of onze visie ter sprake kwam. De meeste artikels verschenen in het kader van de campagne ‘onze toekomst’.

Datum	Media	Toelichting
1 juni 2012	De standaard	Interview met Rob Vanoudenhoven naar aanleiding van onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
1 juni 2012	Het laatste nieuws	Interview met Rob Vanoudenhoven naar aanleiding van onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
31 mei 2012	VTM – voor de show	TV-fragment over onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
2-3 juni 2012	Het nieuwsblad	Interview met Rob Vanoudenhoven naar aanleiding van onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
6 juni 2012	De standaard	Interview met Jacomijna Janssen. Zij staat op de wachtlijst voor een PAB en getuigde hierover op onze persconferentie. (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
5 juni 2012	Story	Interview met Rob Vanoudenhoven naar aanleiding van onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
5 juni 2012	Laatste nieuws	Interview met Rob Vanoudenhoven naar aanleiding van onze persconferentie (campagne ‘onze toekomst’ – zie 4.1.1)
21 augustus 2012	Humo	Cor Van Damme, een ex collega en vrijwilliger werd geïnterviewd door Humo. Hij deed een roadtrip doorheen Europa om met mensen met een beperking te spreken en hun verhaal te

		delen. In het artikel vermeldt hij Onafhankelijk Leven en onze visie.
31 juli 2012	Het nieuwsblad	Nadia Hadad, Bestuurslid bij Onafhankelijk Leven was aanspreekpunt in verband met een artikel over parkeerplaatsen voor gehandicapten (worden steeds vaker ingepikt, veel PV's). Zelfde artikel ook in het laatste nieuws en de standaard.
31 mei	Verschillende kranten online via Belga	Artikel over onze campagne 'Onze toekomst: uw zorg?'. Korte uitleg over onze campagne en dat deze gesteund wordt door Rob Vanoudenhoven.
22 augustus 2012	Laatste nieuws (gent, wetteren lochristi)	Artikel over Cor Van Damme, een ex collega en vrijwilliger. Hij deed een roadtrip doorheen Europa om met mensen met een beperking te spreken en hun verhaal te delen. In het artikel vermeldt hij Onafhankelijk Leven en onze visie.
14 augustus 2012	De standaard	Interview met Cor Van Damme, een ex collega en vrijwilliger. Hij deed een roadtrip doorheen Europa om met mensen met een beperking te spreken en hun verhaal te delen. In het artikel vermeldt hij Onafhankelijk Leven en onze visie.
14 augustus 2012	Het nieuwsblad	Interview met Cor Van Damme, een ex collega en vrijwilliger. Hij deed een roadtrip doorheen Europa om met mensen met een beperking te spreken en hun verhaal te delen. In het artikel vermeldt hij Onafhankelijk Leven en onze visie.
31 oktober 2012	Knack	Lezersbrief van Chris Robbroeckx, bestuurslid en ambassadeurs bij Onafhankelijk Leven. Zij reageerde op een interview met Vandeurzen in Knack.

C. Verandering

In 2012 veranderden twee belangrijke zaken voor het beleidswerk.

- Vanaf september 2012 werkt het beleid binnen het nieuwe team beweging van Onafhankelijk Leven.
- Vaste waarde Elke Decruynaere nam in 2012 al wat gas terug binnen Onafhankelijk Leven om zich te focussen op een politieke carrière. Eind 2012 stopte ze haar werk als beleidsmedewerker definitief. Haar plaats wordt ingenomen door Marianne, die sinds augustus 2011 voor onafhankelijke leven werk en door Peter die sinds 2009 voor het expertisecentrum van onafhankelijk leven werkt.

Dat vroeg om een herverdeling van de taken. Peter richt zich als beleidsmedewerker vooral op het defensieve luik. Hij volgt alles op wat met het PAB- besluit te maken heeft. Marianne neemt het offensieve luik voor haar rekening en volgt de zorgvernieuwing in de sector op. Onze focus daarbij is in de eerste plaats directe financiering. Wegens onvoldoende tijd en middelen vielen een aantal thema's weg in 2012. Kwaliteit van bestaan, hulpmiddelen en de economische invalshoek zijn thema's waar we in 2012 en de komende jaren minder aandacht aan besteden.

4.2 Vrijwilligerswerk

Een erkenning als beweging vergt extra inspanningen op vlak van vrijwilligerswerking. We hebben daarom geïnvesteerd in een Verantwoordelijke Vrijwilligerswerk die sinds eind 2011 in dienst is.

Onafhankelijk Leven als organisatie is gegroeid uit enkele sterke vrijwilligers die hun schouders zetten onder het idee van een onafhankelijk leven voor personen met een beperking. In de komende jaren willen we een sterk netwerk van vrijwilligers in Vlaanderen creëren. In 2012 zetten we onze eerste stappen in die richting.

Er werd verder gewerkt aan het op punt zetten van de vrijwilligersadministratie. Vrijwilligers werden opgebeld en afsprakennota's werden gemaakt. Daarnaast werden verschillende activiteiten georganiseerd:

- ✓ Enkele vrijwilligers engageerden zich om de roadtrip van Cor Van Damme doorheen Europa "**Breaking Boundaries**" bekend te maken en gingen mee op zoek naar fondsen. Het doel van de roadtrip was tweevoudig. Enerzijds wou Cor tonen aan zoveel mogelijk mensen dat je als persoon met een handicap met de nodige ondersteuning vrij kan zijn. Anderzijds wou hij andere jonge personen met een handicap ontmoeten. Meer info op www.breakingboundaries.eu.

- ✓ Op 6 september deden we samen met enkele vrijwilligers **een actie** op de grote markt van Sint-Niklaas. We leerden hen onze organisatie en missie kennen. We bereikten zo een 70 personen.

- ✓ Op 1 december werd een "**go for freedom**" georganiseerd voor de vrijwilligers. 1 december valt net voor de Internationale Dag van de Handicap en de Dag van de Vrijwilliger. Het was een ideaal moment om een activiteit te organiseren en onze vrijwilligers te bedanken. Er waren een 60 tal aanwezigen.

Onze voorzitter Viviane gaf het startsein met een motiverende speech. Daarna nam onze algemeen directeur Koenraad Depauw ons mee naar 2015 waar alle personen met een beperking een PVB hebben. Cor Van Damme bracht zijn verhaal van zijn roadtrip doorheen Europa. Na een middagpauze werden workshops georganiseerd. Er was keuze uit een uitgebreide aanbod; actie via sociale media, geweldloos actie voeren, Independent living movement in Europa, leren argumenteren voor een onafhankelijk leven. Ondanks de drukke agenda was er tussendoor nog wat tijd voor praatje. De vrijwilligers leerden elkaar en de medewerkers van de organisatie beter kennen en omgekeerd.

2012 was het jaar waar we een eerste stap zetten naar meer vrijwilligers.

Hier zal in 2013 verder worden gewerkt.

4.3 Expertisecentrum Onafhankelijk Leven

2012 was een heel druk en succesvol jaar voor het Expertisecentrum. Dankzij dit project is Onafhankelijk Leven kunnen uitgroeien tot wie we nu zijn. Dat we door de overheid als partner worden behandeld hebben we voornamelijk aan het expertisecentrum te danken. Wij maken van de gelegenheid gebruik om iedereen te bedanken die heeft meegewerkt aan dit project of dit project hebben mogelijk gemaakt.

Maar het was ook het jaar dat de financiering voor het project werd stopgezet en het expertisecentrum als dusdanig werd opgedoekt. Een deel van het project werd opgenomen in de beweging. Twee inhoudelijke medewerkers (Peter Lambreghts en Marianne Callebaut) werden beleidsmedewerkers. De coördinator Juliska Van Hauwermeiren werd na afloop behouden. Twee medewerkers (Linde Moonen en Tinne Dons) vertrokken eind september 2012. Zij zorgden voor een goede kennisoverdracht.

Via de beweging is er gezorgd voor een integratie van studie- en beleidswerk in de vzw. Behoud van deel van het personeel enerzijds en een goed kennismanagement via website en server anderzijds zorgt voor een maximale behoudt van expertise.

De Europese werking via ENIL blijft ook na de projectsubsidie behouden. De resultaten van de haalbaarheidsstudie voor een oprichting van de coöperatieve worden gebruikt wanneer het klimaat er rijp voor is. De vormingen werden jammer genoeg stopgezet.

De financiering is er voorlopig niet meer. De kennis en expertise blijft. Wij zetten in dit jaarverslag graag nog eens alle verwezenlijkingen van het Expertisecentrum Onafhankelijk leven van 2012 in de verf.

✓ Vorming

In 2012 werden 60 **vormingen** gegeven met een totaal van 1918 deelnemers. Onderstaande kan je overzicht vinden van alle vormingen die gegeven zijn in 2012.

1. PAB...Wat is dat?	18 vormingsessies
2. De kracht van directe financiering.	4 vormingsessies
3. Onafhankelijk Leven met een beperking.	4 vormingsessies
4. Leven met een beperking: rechten, waarden en beelden.	2 vormingsessies;
5. Paradigma's en andere brilletjes.	8 vormingsessies
6. Zorgvernieuwing in Vlaanderen.	9 vormingsessies
7. Kwaliteit van Bestaan: meer dan een modeterm?	7 vormingsessies
8. vorming op maat:	8 vormingsessies

⇒ **totaal aantal sessies** **60 vormingsessies**

⇒ **totaal aantal deelnemers** **1918 personen**

In een tussentijdse analyse van de tevredenheid van de deelnemers bleek bovendien dat deze zeer hoog lagen.

Evaluaties vormingen 2011 - 2012

Gemiddelde scores deelnemers

<i>Vorming</i>	<i>Deze vorming voldeed aan mijn verwachtingen</i>	<i>De informatie werd op een toegankelijke manier gegeven</i>	<i>Ik heb bruikbare informatie opgedaan</i>	<i>Ik heb voldoende informatie opgedaan</i>	<i>De spreker was goed voorbereid en gekwalificeerd</i>	<i>Er was een goede afwisseling tussen theorie en praktijk</i>	<i>Gemiddelde totaalscore (omgezet in %)</i>
<i>PAB</i>	4,21	4,44	4,42	4,32	4,55	4,09	87
<i>Kracht van DF</i>	4,02	4,43	3,92	3,93	4,00	4,05	81
<i>OL met beperking</i>	4,63	4,88	4,13	4,13	4,88	4,38	90
<i>Rechten</i>	4,14	4,43	4,15	4,11	4,41	-	85
<i>Paradigma's</i>	3,89	4,23	3,68	3,90	4,34	4,01	80
<i>Zorgvernieuwing</i>	3,47	3,84	3,47	3,60	4,27	2,84	72
<i>QoL</i>	3,88	4,27	4,19	3,93	4,59	3,94	83
<i>Op maat</i>	4,20	4,26	4,28	4,00	4,58	4,67	87
<i>Algemeen</i>	4,05	4,35	4,03	3,99	4,45	4,00	83

Gemiddelde scores organisatoren (onvoldoende info om uit te splitsen per vorming)

	<i>Deze vorming voldeed aan mijn verwachtingen</i>	<i>De samenwerking met het Expertisecentrum verliep naar wens</i>	<i>De spreker was goed voorbereid en gekwalificeerd</i>	<i>Ik zal in de toekomst nog beroep doen op het Expertisecentrum</i>	<i>Gemiddelde totaalscore (omgezet in %)</i>
<i>Algemeen</i>	4,65	5,00	4,87	4,70	96

✓ Beleidsadviezen

Als partner van de overheid volgen we de initiatieven omtrent directe financiering in Vlaanderen op en schrijven we beleidsadviezen. In 2012 schreven we volgende beleidsadviezen:

- Januari 2012: Advies Projectplan 2010 en maatschappelijk debat
- Maart 2012: Integratie PAB in CRZ
- Maart 2012: erkenning, taken en subsidiëring van de BHV
- Mei 2012: extra opdrachten budgethoudersverenigingen
- Mei 2012: Reactie op standpunt VAPH over PAB
- Juni 2011: uittesten van hulpmiddelen
- Juli 2012: Beleidsvoorstel wenselijkheidstoets PAB-besluit
- September 2012: Beleidsvoorstel Werkkapitaal PAB
- December 2012: De werking van JAG in Noorwegen

Dat we erkend worden als partner van de overheid hebben we ondermeer te danken aan dit project.

✓ Haalbaarheidsonderzoek coöperatieve:

Uit eerder onderzoek van het expertisecentrum kwam naar voren dat een gebruikerscoöperatieve een mogelijkheid is om ondersteuning van personen met een handicap nog beter te kunnen organiseren. Op 5 december 2011 startte Katleen Deruytter als manager van de opstart van een coöperatie voor een onafhankelijk leven. Zij werkte een jaar aan dit project. Het resultaat is een blauwdruk over hoe de CVBA zou werken die wordt ter beschikking gesteld voor iedereen die het wenst. Er is ook een financieel model opgemaakt. Er is nog geen beslissing op het niveau van de raad van bestuur om over te gaan tot oprichting. We doen de opstart op een strategisch moment.

✓ Europeese werking met ENIL

Sinds 2011 is er een samenwerking tussen het European network on Independent Living en Onafhankelijk Leven. Medewerker Peter Lambreghts werkt ongeveer 1.5 dag in de week voor ENIL. Door op Europees niveau te werken kan hij het idee van Onafhankelijk Leven-Independent Living over heel Europa verspreiden. Anderzijds zorgt hij voor een versterking van kennis zowel binnen Onafhankelijk Leven als binnen ENIL. Peter is verantwoordelijk voor ENIL West Europa. Deze regio bestaat uit acht landen: Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Liechtenstein, Luxemburg, Nederland, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk.

In 2012 werd er gefocust op Nederland: hoe konden we dit land terug actief krijgen in de Europese Independent Living beweging. Peter ging op geregelde tijdstippen naar Nederland. Hij ontmoette er onder andere Willem De Gooyer (voorzitter Platform VG voor mensen met beperking en hun verwanten), Jan Troost (terug naar de bossen) en José Smits (INbeweging). Hij ging er spreken op verschillende conferenties. Het resultaat is dat Nederland nu terug vertegenwoordigd is in de Europese Independent Living beweging.

Als coördinator van West Europa organiseerde Peter op 22 en 23 oktober een meeting met vertegenwoordigers van verschillende landen van West Europa. Er werd genetwerkt en plannen gemaakt hoe de samenwerking zou verlopen in de komende maanden.

In 2012 werd beleidsbeïnvloeding op Europees niveau enorm belangrijk. Er was een hoorzitting in het Europees parlement op 9 februari 2012 over het recht op onafhankelijk leven. Steun werd gezocht bij verschillende Europese parlementsleden voor een voorstel van resolutie van ENIL.

Er werd een werkgroep opgericht met als onderwerp de besparingen in Europa en de impact op personen met een handicap. De werkgroep kwam 4 keer samen in Brussel en werd voorbereid door Peter. Er werden contacten gelegd met onafhankelijk onderzoekers Jan Spooren & Harald Hauben over de impact van de Europese crisis op personen met een handicap. Er werd gelobbyd voor een mondelinge vraag in het Europees parlement.

Peter heeft ook een vertegenwoordigende functie voor ENIL. Hij was present op verschillende Europese events.

Ook in 2013, na afsluiting van het Expertisecentrum Onafhankelijk Leven blijft de samenwerking met ENIL bestaan en wordt verder getimmerd aan een sterkere Europese Independent Living beweging.

4.4 Fondsenwerving

Sinds 2011 ziet Onafhankelijk Leven de inkomsten uit fondsenwerving dalen. Hoewel het aantal giften aan Onafhankelijk Leven sterk is gestegen daalt het totale bedrag. In 2011 hadden we slechts 26.150€ verzameld via fondsenwerving. Mede daarom werd besloten om de fondsenwerving-processen onder de loop te nemen. Tot de lente 2012 was het Eva Menschaert die verantwoordelijk was hiervoor. Tinne Dons nam over en werkte samen met Marleen Vermeiren keihard aan veranderingen. Vanaf oktober nam Juliska Van Hauwermeiren over van Tinne. Na verschillende infodagen en gesprekken met experts over fundraising werden **nieuwe initiatieven** gestart:

- Op vrijdag 20 juli organiseerde de vzw Het Gentse Montmartre een **kunstveiling** onder leiding van Rob Vanoudenhoven. De volledige opbrengst van deze veiling ging integraal naar Onafhankelijk Leven.
- Marleen Vermeiren verzamelde enkele geïnteresseerden die sinds november regelmatig samenkomen. Deze vrouwen engageerden zich om hun **persoonlijk netwerk** aan te schrijven met de vraag om Onafhankelijk Leven financieel te steunen.
- Daarnaast was Onafhankelijk Leven in contact met verschillende **serviceclubs**. Zeven service clubs verzamelden in totaal € 9.855. Dit mede dankzij de gezamenlijke inzet van Marleen Vermeiren en Fernand van Hees. We danken uitdrukkelijk: Rotary Aalter (Rotasoc vzw), Rotary Gent Prinsenhof, NVSG - Rotary Gent Prinsenhof, Rotary Brussel Coudenberg, Rotary Gent Noord (Sogeno vzw), Rotary Club Deinze, Gents Internationaal Fonds (RC Gent).

Op het einde van het jaar kreeg Onafhankelijk Leven een zware klap: onze PR medewerker **Marleen Vermeiren overleed** plots op 15 december.

Marleen was actief voor Onafhankelijk Leven sinds 2005. Wij kennen Marleen als een bijzondere vrouw wiens persoonlijke leven en ambities nauw verbonden waren met de missie van Onafhankelijk Leven. Als onze Public Relations verzamelde ze de voorbije jaren duizenden kleine en grote giften, goed voor enkele honderdduizenden euro's. Dat Onafhankelijk Leven op 8 jaar tijd een enorme groei kende is dan ook grotendeels te danken aan Marleen. Marleen Vermeiren steunde onafhankelijk Leven ook na haar overlijden. Op vraag van familie stortten vrienden, familie en kennissen van Marleen een gift aan Onafhankelijk Leven als laatste eerbetoon aan Marleen.

Dit alles zorgde ervoor dat de fondsenwerving in 2012 in totaal 29 917 € opbracht. In totaal steunden 172 individuen en 7 service clubs onze organisatie. Dit is een verbetering sinds 2011. Enkele van de nieuwe initiatieven waren een succes. Toch zal ook 2013 een beslissend jaar zijn voor de toekomst van de fondsenwerving.

Wij willen iedereen die Onafhankelijk leven steunde via deze weg nogmaals uitdrukkelijk bedanken.

5 Interne Organisatie

Het team Interne Organisatie zorgt voor de ondersteuning van alle medewerkers van Onafhankelijk Leven vzw. Wij zorgen ervoor dat onze organisatie draait en loopt: van koffie tot postzegel, van betaling tot begroting, van telefoontjes doorschakelen tot parkeerkaarten uitdelen, van loonadministratie tot EHBO voorzien, van facturatie tot boekhouding, van verzekeringen tot huisvesting, van vergaderzalen reserveren en broodjes bestellen tot kantoormateriaal aanvullen en de poetsvrouw, van hardware en software tot draadloos internetverbinding op kantoor en op de baan, van personeelsfeest tot ondersteuning van bestuursvergaderingen en grote activiteiten als Go For Freedom, van enveloppes tot visitekaartjes, van server tot auto, van bestelbon tot gefilterd water, van rapportages en ledenadministratie tot handige excelrekenbladen, van balans tot bedanken van donateuren.

Het team Interne Organisatie heeft als doelstelling om dit op een efficiënte en effectieve wijze te realiseren.

In 2012 hebben we, dankzij de steun van de Koning Boudewijn Stichting en het Venture Philantropy Fund beroep gedaan op consultancy van Promexis. Jacques Van Egten gaf advies en bood ondersteuning bij de implementatie van een reeks (al dan niet nieuwe) cruciale processen binnen onze organisatie. Dit had onder meer als resultaat dat onze overheadkosten hebben kunnen drukken. We hebben een proces gerealiseerd inzake rapportage van onze financiën, alsook een feilloos proces geïmplementeerd inzake ledenadministratie. We hebben onze werkingskosten grondig doorgelicht waardoor we een klein fortuin hebben bespaard op huur vergaderzalen, drukwerk, bureaumateriaal, informatica en website. We komen tot de conclusie dat we ondanks de besparing meer hebben kunnen doen met minder middelen.

In 2013 ligt de focus op ontwikkelen en implementeren van een coherent personeelsbeleid. Het team Interne Organisatie zal ook de renovatie van en de verhuis naar onze definitieve stek realiseren. We kijken uit naar onze gloed(ver)nieuw(d)e 'Huis Onafhankelijk Leven'!

Slotwoord

2012 was een jaar waarin we tijd namen om stil te staan bij onszelf.

In mijn slotwoord van vorig jaar besloot ik dat Onafhankelijk Leven efficiënt, transparant en financieel sterk moest worden. Dat zou de focus worden voor 2012. Met veel vreugde en zonder blozen kan ik zeggen dat we succesvol zijn geweest. 2012 was een jaar van bezinning en vooral van veel interne verandering. Het resultaat is vandaag een organisatie die terug focust op haar missie en opdracht, als dienst, maar ook als sociale beweging.

In 2012 onderging Onafhankelijk Leven een reorganisatie waar we van zes afdelingen evolueerden naar drie hechte teams. Budgetten werden efficiënter aangewend, interne processen werden geoptimaliseerd. Alle medewerkers van Onafhankelijk Leven hebben voor deze hervorming zware inspanningen geleverd. Het management van Onafhankelijk Leven kon rekenen op de steun van de Koning Boudewijnstichting, het Venture Philanthropy Fund, Promexis en Toolbox. Wij konden beroep doen op hun advies en expertise. Onze bijzondere dank gaat daarom uit naar Jacques, Anne-Catherine, Paul en Franky. Zonder jullie was het niet mogelijk geweest een sterke, efficiënte en effectieve organisatie uit te bouwen.

Voor de medewerkers van Onafhankelijk Leven is het niet eenvoudig geweest. We hebben in 2012 afscheid moeten nemen van heel wat collega's. Het maakt me echter gelukkig als ik zie met welke nieuwe energie onze collega's aan de slag gaan. Onze extra bijzondere dank gaat naar iedereen die zich professioneel of vrijwillig voor ons heeft ingezet.

In 2012 namen we ook enkele uitdagingen op. We zijn ondertussen voor meer dan 400 mensen contactpersoon op de wachtlijst. Alle collega's van het team dienstverlening hebben enorme inspanningen gedaan om budgethouders voor te bereiden op het werkkapitaal; het nieuwe systeem van uitbetalen van het PAB. We engageren ons om dit nieuwe systeem in 2013 voortdurend te blijven evalueren.

2012 eindigde met een traan. In december overleed onze dierbare collega, Marleen Vermeiren. Marleen werkte voor Onafhankelijk Leven sinds 2005. Marleen was een bijzondere vrouw wiens persoonlijke leven en ambities nauw verbonden waren met onze missie. Wij zijn met Marleen een enthousiaste collega en warme persoon verloren die een enorm positieve bijdrage leverde aan ons team. Als onze Public Relations verzamelde ze de voorbije jaren duizenden kleine en grote giften, goed voor enkele honderdduizenden euro's. Dat Onafhankelijk Leven op 8 jaar tijd een enorme groei kende is dan ook grotendeels te danken aan Marleen.

2013 is het jaar waarbij we ons voorbereiden op de toekomst.

Volgens P2020 van Minister Jo Vandeuren moet vanaf 1 januari 2015 elke persoon met een beperking de kans krijgen om gebruik te maken van een persoonlijk budget. Dat betekent dat onze potentiële doelgroep op enkele jaren kan toenemen met 2000 %!

Onze dienstverlening zal in 2013 een zware inspanning doen om elke budgethouder te bereiken om het nieuwe systeem werkkapitaal uit te leggen. Ook zullen we de kwaliteit van onze coaching en contactpersoonschap verder verbeteren. Van onze beweging mag u een stevige campagne verwachten waarin we Vlaanderen willen overtuigen van het belang van 'onafhankelijk leven'. Ook willen we dit jaar een boost geven aan onze vrijwilligerswerking met lokale workshops en de Freedom Drive als hoogtepunt.

Intern zullen we ook niet stilstaan. In 2013 zullen we samen met Trajectum ons personeelsbeleid onder de loep nemen. Samen met Paul Vandeveld van Toolbox implementeren we deugdelijk bestuur in onze organisatie en versterken ons nieuw managementteam in leidinggeven.

Dit slotwoord wil ik eindigen met een laatste woord van dank.

2012 was spannend, turbulent, leerrijk. In tijden van crisis komt men zichzelf tegen. In tijden van crisis ontdekt men zijn vrienden. In 2012 heb ik ontdekt dat Onafhankelijk Leven veel vrienden heeft. Ik dank u voor uw steun en vraag u ons even energiek te blijven steunen. Wat wij doen legt de basis voor een andere toekomst voor duizenden mensen met een beperking, een toekomst in de samenleving, een toekomst uit de instelling. Onafhankelijk Leven is sterker dan ooit.

Bedankt!

Koenraad Depauw

Directeur Onafhankelijk Leven vzw

